

Zápis z jednání pracovní skupiny Financování, konaného dne 10.11.2025 v Nepomuku

Datum: 10. 11. 2025

Místo konání: Volnočasové centrum Fénix, Nepomuk, 14:00 - 16.00 hodin

Přítomní: dle prezenční listiny

Program jednání:

- zahájení
- analýza vzdělávání v regionu
- legislativní změny s dopadem na zřizovatele
- identifikovaná společná řešení
- diskuze a závěr

Dne 10. listopadu 2025 se konalo jednání pracovní skupiny Financování, které bylo věnováno tématu vzdělávání, stability a perspektivy vzdělávací infrastruktury. Cílem jednání bylo prodiskutovat aktuální stav, legislativní novinky a budoucí výzvy, kterým zřizovatelé mateřských a základních škol čelí. Jednání nabídlo platformu pro diskusi o možných řešeních aktuálních problémů v oblasti vzdělávání.

Analýza vzdělávání v regionu ORP Nepomuk

Úvodní část jednání patřila prezentaci analytických dat, kterou přednesla Pavlína Jandošová. Data byla převzata z Regionální rozvojové agentury Plzeňského kraje a poukázala na několik specifík území ORP Nepomuk. Z hlediska vzdělanostní struktury obyvatelstva je ve správních obvodech ORP Nepomuk ve srovnání s Plzeňským krajem i celou Českou republikou vyšší podíl obyvatel se základním vzděláním, a naopak podprůměrný podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí. Tato skutečnost má dlouhodobý dopad na celkovou vzdělanostní úroveň regionu a může ovlivňovat i přístup rodin ke vzdělávání dětí.

V oblasti předškolního vzdělávání jsou teoretické kapacity mateřských škol v regionu dostatečné, nicméně existují rozdíly mezi sídly ORP a okolními obcemi. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že podíl dvouletých dětí v mateřských školách je v ORP Nepomuk nadprůměrný, což svědčí o zájmu rodičů o včasné zapojení dětí do předškolního vzdělávání. U základních škol byl zaznamenán růst počtu žáků na prvním stupni, což koresponduje s demografickým vývojem v regionu. Současně byl však identifikován vyšší podíl žáků, kteří ukončili školní docházku předčasně, což představuje závažný problém vyžadující pozornost.

Významnou výzvou pro region je situace v pedagogickém sboru. V ORP Nepomuk je poměrně vysoká neaprobovanost, respektive nekvalifikovanost výuky, a to zejména lokálně u předmětů jako jsou informační a komunikační technologie, tělesná výchova nebo společenskovední předměty. Zároveň byl zaznamenán vyšší průměrný věk učitelů přírodovědných předmětů, což může v budoucnu představovat problém s personálním zajištěním výuky těchto klíčových oborů.

Legislativní změny s dopadem na zřizovatele

Největší pozornost byla na jednání věnována dvěma zásadním novelám školského zákona, které budou mít přímý dopad na činnost obcí jako zřizovatelů škol. První a pravděpodobně nejdůležitější změnou je přechod financování nepedagogické práce od 1. ledna 2026. Od tohoto data přechází financování všech nepedagogických pracovníků, kam patří úklid, školní jídelna a administrativa, a také ostatních neinvestičních výdajů, jako jsou učebnice či vzdělávání učitelů, plně do kompetence zřizovatelů, tedy obcí.

V praxi to znamená, že stát obcím na tyto výdaje pošle více peněz prostřednictvím rozpočtového určení daní. Podíl pro obce se navýší z dosavadních 9 % na 15,15 %, což v průměru znamená nárůst o 78 % na jednoho žáka, tedy přibližně 35 000 korun. Jako zřizovatelé budou obce mít větší autonomii, ale současně i větší odpovědnost. Budou rozhodovat o tom, jak nepedagogickou práci zajistí. Možnosti jsou různé – lze ponechat zaměstnance ve škole, převést je pod obec nebo svazek obcí, využít externí dodavatele nebo kombinovat více variant.

Důležitým sdělením z jednání bylo doporučení, že změny není nutné provádět hned od ledna 2026. Doporučuje se celý školní rok 2025/2026 věnovat důkladné analýze a diskuzi s řediteli škol. Změny je vhodné implementovat postupně, například od září 2026 nebo ledna 2027. Klíčová je dobrá a včasná komunikace se zaměstnanci škol, řediteli i veřejností, aby nedocházelo ke zbytečným nejasnostem a obavám.

Druhou významnou změnou je optimalizace sítě škol a podpora spolupráce mezi obcemi. Stát chce motivovat obce ke spolupráci s cílem vytvořit silnější a modernější školy. Zavádí se povinnost slučování ředitelství – právnické osoby (školy) zřizované obcí, které mají méně než 180 dětí nebo žáků, se budou muset do tří let administrativně sloučit. Tato povinnost se však nevztahuje na případy, kdy obec zřizuje pouze jednu školu, například jen jednu mateřskou a jednu základní školu.

Pro motivaci obcí ke spolupráci stát nabízí finanční bonusy. Školy zřízené svazkem obcí nebo nejméně dvěma obcemi získají bonus 20 % v rámci takzvaného školského RUD.

Stát rovněž nabídne investiční podporu pro svazkové školy. Na jednání byla představena školská právnická osoba jako moderní a flexibilní forma pro správu škol, zvláště při meziobecní spolupráci. Tato forma umožňuje zřídit Radu školské právnické osoby, kde mají zástupci všech zřizovatelských obcí hlas, a lépe tak koordinovat společné zájmy.

Třetí legislativní změnou je posílení podpůrných opatření pro žáky. Od 1. ledna 2026 bude pro základní školy s více než 180 žáky nárokově financována pozice školního psychologa, speciálního nebo sociálního pedagoga. Menší školy do 180 žáků mohou o podporu na tyto pozice žádat formou podpůrného opatření. Toto opatření má zlepšit péči o žáky s různými potřebami a posílit preventivní působení škol.

Identifikovaná bílá místa a společná řešení

V rámci diskuse byla identifikována několik problematických oblastí. Vedle nedostatku prostředků na obnovu softwarového vybavení včetně licencí i hardwaru ve výuce byla diskutována také míra úspěšnosti přenosu dalšího vzdělávání pedagogů do denní školní praxe. Často se stává, že pedagogové absolvují různá školení, ale získané poznatky se nedaří efektivně implementovat do běžné výuky. Zdůrazněna byla také důležitost kvalitní komunikace mezi vedením škol a pedagogy vzájemně a směrem k rodičům žáků.

Jednání se věnovalo také možnostem společných řešení a zefektivnění provozu škol. Úspory z rozsahu a sdílení nepedagogických pozic a služeb byly identifikovány jako významný potenciál. Větší, sloučené školy mohou efektivněji využívat nepedagogické pracovníky, jako jsou účetní, školníci, kuchařky nebo administrativní síly. Stejně tak lze centralizovat personální agendu. Nákup ve větším objemu může vést k významným úsporám nákladů na učebnice, pomůcky a další vybavení. V oblasti energetických úspor bylo připomenuto, že součástí podmínek dotací bývá zavedení energetického managementu, což může přinést další finanční úlevu pro rozpočty škol.

Diskuze a závěr

Závěrem lze konstatovat, že blíží se období velkých změn, které obcím jako zřizovatelům dávají nové nástroje a větší volnost, ale současně přinášejí více zodpovědnosti. Možnosti meziobecní spolupráce mohou přinést významné finanční výhody a pomoci řešit problémy, jako je nedostatek kvalifikovaných učitelů nebo neefektivní využívání nepedagogických kapacit. Klíčem k úspěchu bude pečlivá příprava, otevřená komunikace se všemi zainteresovanými stranami a ochota hledat společná řešení, která budou ku prospěchu dětí, pedagogů i obcí samotných.

Další jednání se uskuteční dne 4.12.2025 (14 - 16h, Volnočasové centrum Fénix) a bude věnováno diskuzi nad finálním dokumentem MAP a závěrečnou evaluační zprávou.

Zapsala dne 15.11.2025: Pavlína Jandošová

Ověřila: Adéla Mašková